

zatwierdzenia przez Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

2. Pod względem urbanistyczno-architektonicznym projekty typowe innych budynków i urządzeń w osiedlach, a w szczególności budowli wojskowych, przemysłowych, kolejowych i portowych, wymagają zgody Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 14. 1. Projekty podstawowe powinny odpowiadać zatwierdzonym szkicowym projektom architektonicznym; zmiany mogą być dopuszczone jedynie w przypadkach, uzasadnionych ważnymi względami gospodarczymi lub plastycznymi.

2. Zmiany, o których mowa w ust. 1, jeżeli dotyczą usytuowania, rozmiarów, wyglądu lub przeznaczenia budowli, wymagają zatwierdzenia przez władzę, która zatwierdziła szkicowy projekt architektoniczny.

§ 15. Państwowe biura projektów ponoszą pełną odpowiedzialność za właściwe opracowanie projektów.

§ 16. 1. Prezydya wojewódzkich rad narodowych powołują wojewódzkie komisje urbanistyczno-architektoniczne jako fachowe organa opiniujące wszystkie projekty, wymienione w §§ 1 i 8, dla obszaru województwa.

2. Członków komisji wyznaczają prezydya wojewódzkich rad narodowych za zgodą Ministra Budownictwa Miast i Osiedli. Prezydya wojewódzkich rad narodowych mogą kierować do zaopiniowania przez komisje również podstawowe projekty budowlane, których zatwierdzenie należy do tych prezydiów.

§ 17. Minister Budownictwa Miast i Osiedli powoła Główną Komisję Urbanistyczno-Archiitektoniczną jako fachowy organ opiniujący projekty, których zatwierdzenie należy do Prezydium Rządu i Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 18. Komisje urbanistyczno-architektoniczne powołane zostaną zgodnie z uchwałą Nr 36 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1951 r. (Monitor Polski Nr A-9, poz. 134).

§ 19. Minister Budownictwa Miast i Osiedli wyda regulamin Głównej Komisji Urbanistyczno-Archiitektonicznej oraz wzorowy regulamin dla wojewódzkich komisji urbanistyczno-architektonicznych.

§ 20. Minister Budownictwa Miast i Osiedli oraz prezydya wojewódzkich rad narodowych w przypadkach, w których uznają to za wystarczające, mogą — bez kie-

rowania projektu do komisji urbanistyczno-architektonicznej — posłużyć się opinią wydaną co do projektu przez organ opiniodawczy (kolegium lub rada techniczna) państwowego biura projektów. Do organów tych w takich przypadkach — bez względu na resortową podległość biura — Minister Budownictwa Miast i Osiedli bądź prezydium wojewódzkiej rady narodowej deleguje swego przedstawiciela. Postanowienie powyższe nie dotyczy projektów związanych z obiektami zabytkowymi.

§ 21. Projekty urbanistyczne oraz szkicowe projekty architektoniczne w zakresie, dotyczącym budownictwa specjalnego, podlegają przepisom niniejszej uchwały tylko co do umiejscowienia tego budownictwa oraz powiązania urbanistyczno-architektonicznego z otaczającym krajobrazem i zabudową.

§ 22. Przepisy, dotyczące prezydiów wojewódzkich rad narodowych, stosuje się odpowiednio do Prezydiów Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi.

§ 23. Dla obszaru m. st. Warszawy i Warszawskiego Zespołu Miejskiego:

- 1) Minister Budownictwa Miast i Osiedli może upoważnić Naczelnego Architekta Warszawy do zatwierdzania projektów, zastrzeżonych do zatwierdzenia przez Ministra Budownictwa Miast i Osiedli w § 4 ust. 3;
- 2) projekty zastrzeżone do zatwierdzenia przez Prezydium Rządu nie są opiniowane przez Główną Komisję Urbanistyczno-Archiitektoniczną; projekty te Minister Budownictwa Miast i Osiedli lub z jego upoważnienia — Naczelnny Architekt Warszawy — przedstawia do rozpatrzenia Naczelnej Radzie Odbudowy Warszawy i Prezydium Rządu;
- 3) wszystkie podstawowe projekty budowlane wymagają zatwierdzenia pod względem urbanistycznym i architektonicznym przez Naczelnego Architekta Warszawy.

§ 24. Po rozpoczęciu działalności przez Komitet do Spraw Urbanistyki i Architektury uchwała Prezydium Rządu rozgraniczy zakres właściwości Prezydium Rządu i Ministra Budownictwa Miast i Osiedli, określony niniejszą uchwałą — pomiędzy Prezydium Rządu, Komitet do Spraw Urbanistyki i Architektury oraz Ministra Budownictwa Miast i Osiedli.

§ 25. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

1482

UCHWAŁA Nr 818 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 1 grudnia 1951 r.

w sprawie tworzenia wojewódzkich zarządów miejskich przedsiębiorstw remontowo-budowlanych i robót specjalnych.

W celu zapewnienia sprawnej działalności miejskich przedsiębiorstw: remontowo-budowlanych, drogowych, rozbiórkowo-porządkowych, robót wodociągowo-kanalizacyjnych i robót instalacyjnych oraz zapewnienia realizacji planu wykonawstwa zadań podjętych przez te przedsiębiorstwa — Prezydium Rządu postanawia, co następuje:

§ 1. Prezydya wojewódzkich rad narodowych mogą tworzyć w trybie dekretu z dnia 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 439) wojewódzkie zarządy miejskich przedsiębiorstw remontowo-budowlanych i robót specjalnych, zwane dalej „wojewódzkimi zarządami“.

§ 2. Wojewódzkie zarządy sprawować będą koordynację, nadzór, kontrolę oraz ogólne kierownictwo nad miejskimi przedsiębiorstwami: remontowo-budowlanymi, drogowymi, rozbiórkowo-porządkowymi, robót wodociągowo-kanalizacyjnych oraz robót instalacyjnych.

§ 3. Koszty utrzymania wojewódzkich zarządów pokrywane będą z narzutu na koszty własne miejskich przedsiębiorstw: remontowo-budowlanych, drogowych, rozbiórkowo-porządkowych, robót wodociągowo-kanalizacyjnych oraz robót instalacyjnych.

§ 4. Wytyczne dotyczące organizacji, kompetencji oraz zakresu czynności wojewódzkich zarządów określi Minister Gospodarki Komunalnej w drodze instrukcji

wydanej w porozumieniu z Przewodniczącym Państwową Komisji Planowania Gospodarczego i za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

§ 5. Uchwała niniejsza ma odpowiednie zastosowanie przy tworzeniu miejskich zarządów przedsiębiorstw remontowo-budowlanych i robót specjalnych w m. st. Warszawie i m. Łodzi.

§ 6. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministrom Gospodarki Komunalnej i Finansów.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

1483

UCHWAŁA Nr 828 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 1 grudnia 1951 r.

w sprawie zagospodarowania użytków rolnych w obrębie miast i terenów bezpośrednio przyległych.

W celu dodatkowego przysporzenia ziemiopłodów i owoców przez wykorzystanie pod uprawę w miastach i osiedlach terenów dotychczas gospodarczo należycie nie wykorzystanych oraz w celu zapewnienia szerokim rzeszom ludności pracującej bezpośrednich korzyści z tej uprawy — Prezydium Rządu postanawia, co następuje:

§ 1. Prezydium miejskich rad narodowych przystąpią bezzwłocznie do zakładania stałych pracowniczych ogrodów działkowych na terenach przewidzianych na ten cel w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz do zakładania czasowych ogrodów pracowniczych na terenach przewidzianych na inne cele, o ile realizacja tych celów nie nastąpi przed upływem 3 lat.

§ 2. Pracownicze ogrody działkowe zakładane będą na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 marca 1949 r. o pracowniczych ogrodach działkowych (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 117).

§ 3. Niezależnie od zakładania ogrodów działkowych stałych i czasowych na większych obszarach nakłada się obowiązek rolniczego wykorzystania wszystkich innych terenów, jak: nie zabudowanych placów budowlanych, parcel, działek itp., które w ciągu najbliższych 3 lat nie będą wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem.

§ 4. Na terenach stanowiących własność osób prywatnych, a nie zagospodarowanych, o ile nie zostaną one dobrowolnie przekazane przez właścicieli na cele czasowych ogrodów działkowych, a są niezbędne dla urzędzenia tych ogrodów, oraz na terenach określonych w § 3 mogą być ustanawiane ograniczone prawa rzeczowe w trybie dekretu z dnia 26 kwietnia 1949 r. o nabywaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych dla realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 197 i Nr 55, poz. 438).

§ 5. 1. Zagospodarowanie terenów przeznaczonych na ogrody działkowe nastąpi w trybie określonym w ustawie z dnia 9 marca 1949 r. o pracowniczych ogrodach działkowych, rolnicze zaś wykorzystanie terenów określonych w § 3 powierzone będzie przez prezydium właściwych rad narodowych instytucjom i organizacjom społecznym, zorganizowanym grupom i zespołom członków związków zawodowych oraz osobom prywatnym.

2. Szczegółowe warunki zagospodarowania określi umowa.

§ 6. Minister Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami wyda odpowiednie zarządzenia określające szczegółowo organizację prac związanych z zakładaniem pracowniczych ogrodów działkowych.

§ 7. 1. Nakłada się obowiązek na prezydium wojewódzkich rad narodowych, aby w porozumieniu z odpowiednimi okręgowymi radami związków zawodowych, organizacjami politycznymi, społecznymi i młodzieżowymi oraz instytucjami kulturalnymi spopularyzowały na swoich terenach za pośrednictwem radia, prasy itp. masową akcję uprawy ogrodów działkowych.

2. Prezydium wojewódzkich rad narodowych sprawują kontrolę nad wykorzystywaniem odpowiednich terenów na cele ogrodów działkowych oraz wszystkich gospodarczo nie użytkowanych terenów przeznaczonych w myśl § 3 na cele wykorzystania rolniczego.

§ 8. Minister Budownictwa Miast i Osiedli w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych w terminie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej uchwały zrewiduje i uzupełni „Tymczasowe normatywy urbanistyczne dla projektowania miast i osiedli“ w zakresie norm dla realizacji ogrodów działkowych.

§ 9. Minister Budownictwa Miast i Osiedli w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Gospodarki Komunalnej uzgodni i wydzieli w planach zagospodarowania przestrzennego tereny, na których w przyszłości powstaną stałe pracownicze ogrody działkowe, w oparciu o normy, o których mowa w § 8, z uwzględnieniem wykorzystania dla tego celu w pierwszym rzędzie gruntów nie wykorzystanych dostatecznie pod uprawę rolną.

§ 10. Minister Budownictwa Przemysłowego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Gospodarki Komunalnej i po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych wyda w terminie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej uchwały przepisy ustalające wielkość obszarów niezbędnych dla urządzenia pracowniczych ogrodów działkowych przy planowaniu nowych obiektów przemysłowych.

§ 11. Właściwi ministrowie wydadzą zarządzenia regulujące zadania i odpowiedzialność dyrektorów podległych im przedsiębiorstw i zakładów pracy, zatrudniających ponad 200 osób, w zakresie zakładania i wykorzystania ogrodów działkowych.

§ 12. Minister Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z Ministrem Budownictwa Miast i Osiedli po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych ustali wykaz zasadniczych urządzeń, niezbędnych dla założenia ogrodu działkowego o określonej ilości działek oraz kosztorysy wzorcowe i przedłoży je do zatwierdzenia Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 13. Minister Gospodarki Komunalnej przedłoży Prezydium Rządu w terminie trzech miesięcy od dnia